KARİKATÜR

MİSSURİ İSTANBULA GELİNCE...

— Bu dağ, ne dağı?
— Göz dağı!.

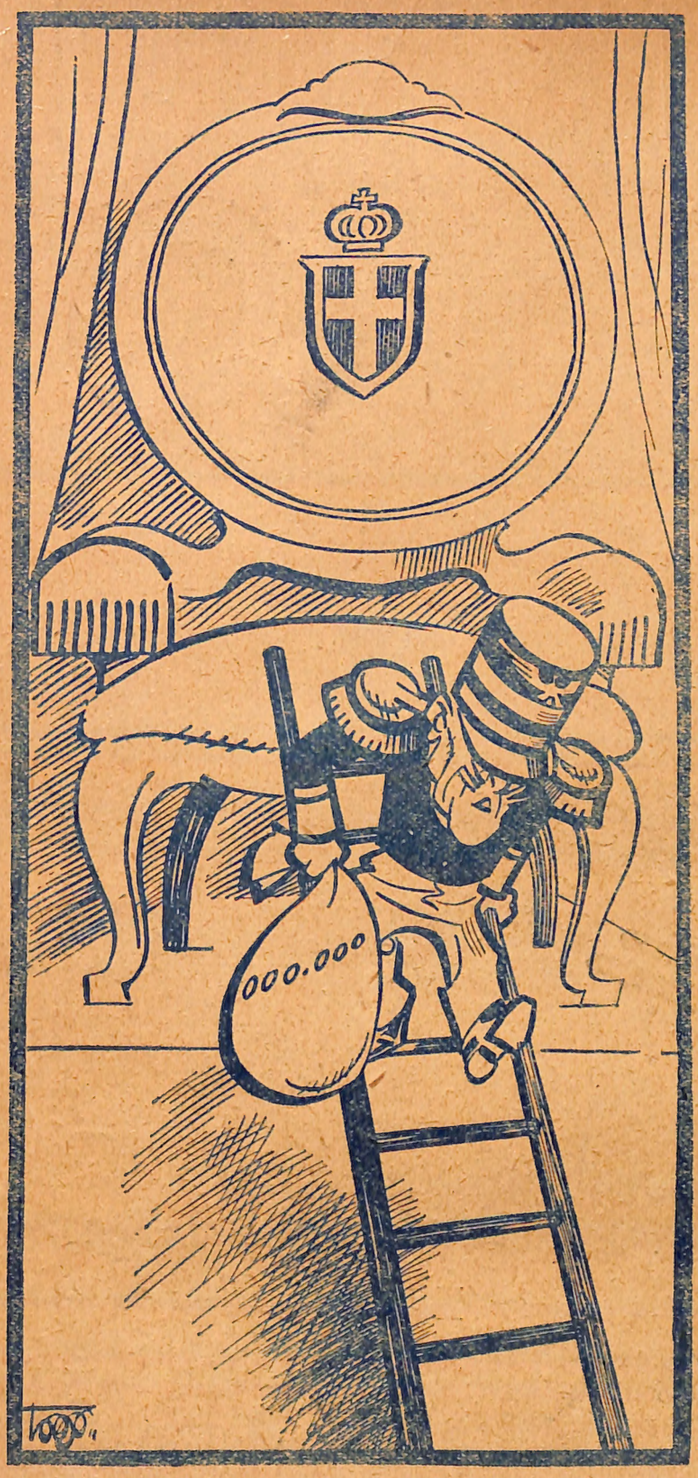

İTALYAN TAHTINDAN GÖÇ!

Ankaraya Mektup

NEREDEN NEREYE:

Şöyle yallah deyince en fazla yirmi beş yaşında olsam kış mevsimi hoştur ama, elliyi geçip başa kar yağınca insan pek kıştan hoşlanmıyor vesselâm. Eskiden bizim yaşımızda olanların mekânı tandır başı idi; fakat zaman bizleri hâlâ koşturup duruyor işte...

Bugünün gençlerine bakıyorum da imreniyorum. Yanına iki kafa dengi delikanlı daha taktı mı sırtta kayaklar hemen soluğu dağlarda bayırlarda alıyorlar. Tam gençliğe yakışacak bir hareket; dağlardan uçmak, kaymak.. vızzzz... Oh ne iyi!..

Bunları henüz girdiğim vapurun kamarasında, hareketi beklerken düşünüyorum. Kafam yorgun, vücudum yorgun; güzel ve saf havaya ihtiyacım var. Fakat ben bu havasız yerde sigara dumanlarına boğulmuş bir haldeyim ve bir sürü gazete müvezzii, nane şekercisi, kahveci ve diğer bir çok seyyar satıcı sivri sinekler ve ağustos böcekleri gibi vızıldayıp beni sersem ediyorlar. Benimle beraber kamaraya girip hâlâ yer beğenemediğinden dolayı orta yerde dönüp salınan bir sürü âvare insan da mevkiin telâşını arttırıyor.

Bu sallanıp gezenlere bakarak şu bizim külhanbeylerinin kullandığı "saloz,, kelimesinin sallanmak mastarından gelip böyle sersemlere sıfat yapıldığına memnun oluyorum.

Ah, artık bir yaz gelse, bu boğucu kamaraların pis havalarından, bu telâşcı satıcıların gürültülerinden, şu şaşkın insanların bizi daracık yerlerde rahatsız etmelerinden bir kurtulsak!..

İlkbahar, yaz... Bu mevsimler ne kadar güzel mevsimlerdir. Hele ilkbaharda ağaçlar çiçekte, topraklar çimendedir. Her tarafta hayata kuvvetle ve ümitle bir bağlanış vardır. Gökteki buluttan yerdeki taşlara kadar hepsi memnundur, hepsi güler...

Kendimi yeşil çimenlere uzanmış görüyorum; aman löp yumurtalar nerede? Yeşil soğanları nereye koydunuz? Marullar iyice yıkandı mı? Dereotunu unutmadınız ya? Tabii anladınız; hayalen kırda bir bahar salatası yapıyorum. Üstüne zeytinini de unutmuyorum. Ooooh, bunların, âdeta sahicikten kokusunu hissediyorum; gülmeyiniz, bu salatanın hayat fışkıran bir kokusu vardır. Bu, ilkbahar mevsiminin hayat iksiri olan binbir kokusundan biridir...

Ne yazık, iskeleye gelmişiz, adı bellisiz bir soğuk rüzgâr esiyor, sinsi bir yağmur fazla rutubeti son haddine çıkarıyor. Ciğerlerimi sıkan bu rutubetle müteessir, rüzgârdan sakınmak için başımı önüme eğerek evime koşuyorum. Ben, şimdi tam bir kışa da razıyım; onun sert de olsa merd bir edası vardır. İnsanı sinsi sinsi muztarip etmez. Bilirsiniz ki serttir, korunursunuz. Rengi bile beyazdır ve binaenaleyh açıklık ifade eder. Adı bellidir; "kış,, tır. Bugünkü hava gibi adsız, tatsız, içinden pazarlıklı bir şey değildir.

Oooof! Bu, kış ile ilkbahar arası buçuk mevsimden, illâl'ah... Mübarek: harp sonrası siyasetine benziyor yahu!..

Zaparta

KARŞILIKLI İLTİFATLAR

Bir toplantıda Necip Fazıl Kısakürekle yaşlı bir zat tanıştılar. Adam:

— Ben sizin adınızı çok duydum, ama yüzünüzü ilk defa görüyorum! dedi.

Kısakürek burnu ürpererek şöyle cevap verdi:

— Ben de sizi çok gördüm ama adınızı hiç duymadım!

EN İYİSİ

Vergilerden, vergilerin azlığından, çokluğundan konuşuyorlardı. Biri sordu:

— Sence en iyi vergi hangisidir?

—Nefes vergisi!

— Ayol nefes vergisi diye bir şey yok ki!

— İşte ben de onun için iyi diyorum ya!.

— Hasan ile evlenmem bir şeye bağlı..
— Anlıyorum. Salim ile Tekinin razı olmasına!..

No. 535, CİLT: 21, SENE: 11 FİYATI 15 KURUŞTUR 28 MART 1946

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

Dünya — Ey Mart güneşi, cilvelerini bilmesem ben bile sevineceğim!.

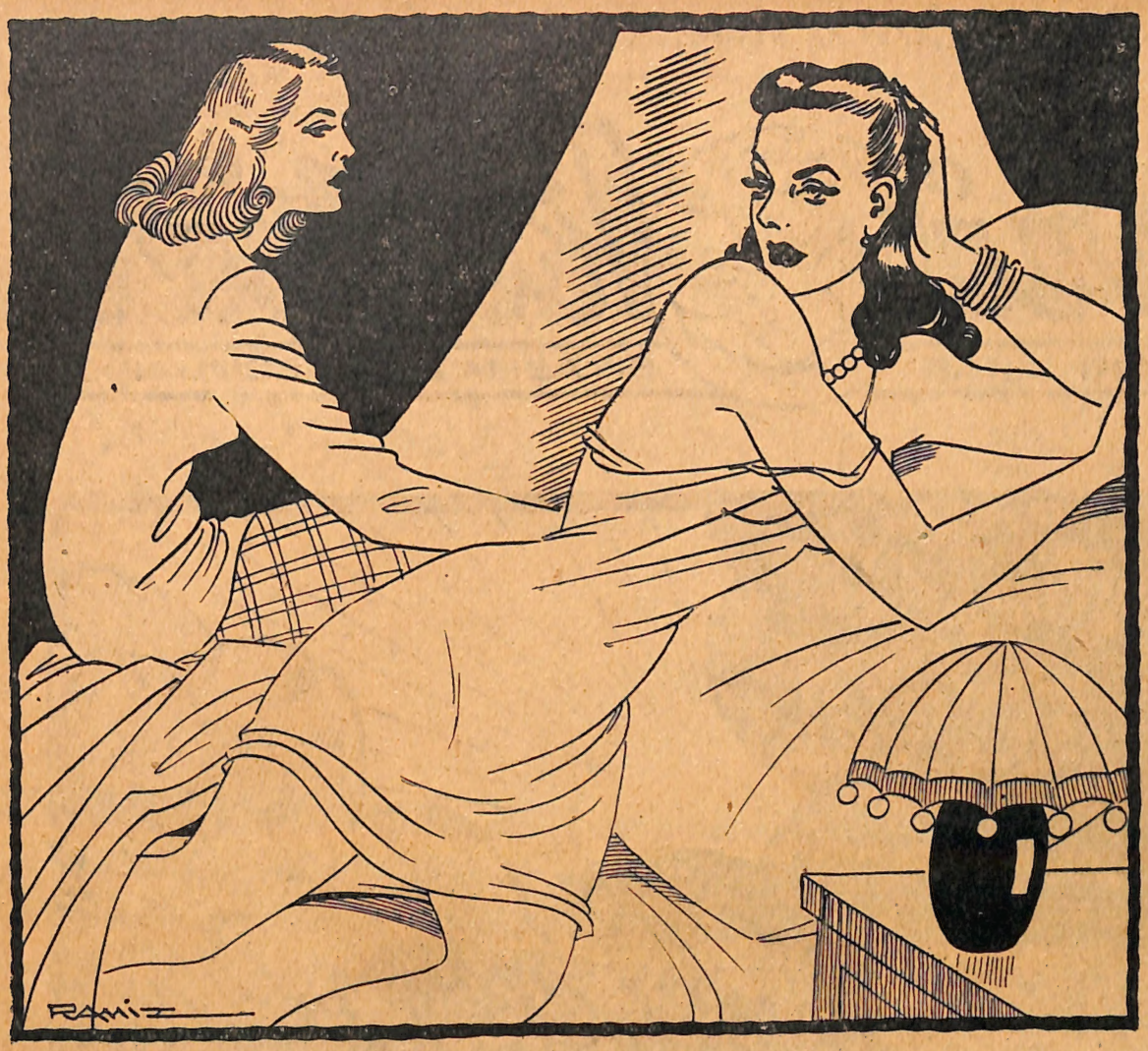

— Bahar için güzel renkli bir şey bulabildin mi?
— Evet, geçen gün Beyoğlunda bir mağaza vitrini önünde sarışın birini buldum!

HAFTADAN HAFTAYA

Kalkınma Partisindeki kalkınmalar

— Kalkınma Partisinde çıkan kavgaya ne dersin?

— "Nerede hareket orada bereket„ derim. Hayırlı olur inşallah. Partinin adı "Kalkınma„ dır. Meşhur "Kalkın ey ehli vatan„ şarkısını akla getiren gayet dinamik bir isim. Sayın liderinin orduyu bile baştan başa makineleştirmeyi programına koymuş dinamik bir zat olmasına göre bu partinin derhal baş döndürücü ve göz karartıcı bir hızla harekete geçmesi beklenirdi. Halbuki kuruldu kurulalı yani aşağı yukarı altı aydan fazla bir zamandanberi Beylerbeyi ile Beşiktaş arasında şamandıraya bağlanmış bir gemi gibi oturuyor ve kalkmağa değil, kımıldamağa dahi niyetli görünmüyor. Bu sebepten bazı kimseler; "Buna Kalkınma Partisi diyecekleri yerde Oturma Partisi deyeydiler daha uygun olmaz mıydı?„ diye soruyorlar. Onun için sayın liderinin meşhur "bir bardak suda fırtına„ tabirini "bir kaşık suda fırtına„ diye tasvir ettiği bu hareketi memleket adına pek hayırlı bir alâmet sayarım.

— Fakat bizim bildiğimize göre bir siyasî parti ordu gibi bir şeydir. Bir hedefi ve bir plânı vardır. O plâna göre, o hedefe doğru tek bir vücut gibi yürümesi ve yoluna çıkan yabancı engelleri birer birer ortadan kaldırmağa uğraşması lâzım gelir. Halbuki onlar dışarıyı bırakıp içeride biribirlerine giriyorlar. Teşbihte hata olmaz. Karşımızda bir perde kuruluyor; bir şem'a yanıyor; Bu şem'anın ışığında, her dalında bir ayrı marifet sallanan bir göstermelik ağaç görünüyor: Ahlâk düzelecek; eski hayırlı ananeler yerine konacak; ticaret serbestleşecek vesaire, vesaire... Merak ile perdenin karşısında bekleyen efkârı umumiye bütün bunlara mukabil ne görüyor? Numara bir: Partinin umumî kâtibi Bay Hüseyin Avni, Karagözün meşhur Kanlı Nigâr oyunundaki gibi gürültü patırtı ile pencereden atılıyor. Numara iki: Yine içerde bir gürültü patırtı. Lider bu sefer iki kişiyi atmağa uğraşıyor; fakat onlar daha atik davranarak onun bacaklarına, kollarına sarılıyorlar ve onu pencereden sarkıtıyorlar; derken öteki âzalar da, kimi nalına, kimi mıhına olmak üzere, kavgaya karışıyorlar. İtiraf et ki efkârı umumiyenin beklediği bu değildi. Sen de kalkmış da bu kavgayı bereketli hareket diye kabul ettirmeğe çalışıyorsun.

— Benim yine dediğim dediktir azizim. Başkalarını ıslah etmek gibi büyük bir işi göze almış adam evvelâ kendini ıslah ile işe başlamalıdır.

— Yine lâtifeye başladın. Halbuki bu öyle bir memleket işi ki.

— İstersen yemin edeyim. Vallahi lâtife değil. Ciddî söylüyorum. Hattâ sayın liderin de bu noktada benim gibi düşündüğünü sana temin ederim. Çünkü dışarda henüz bir çiviyi bile yerinden oynatmağa teşebbüs etmeden partinin içini temizlemeğe, onu kendi muradınca işler bir makine haline getirmeğe uğraşıyor.

— Fakat insanlar demiryolu malzemesi değil ki onları istediği en ve boylarda fabrikalara sipariş etsin; yan yana, uç uca yatırıp birbirine vidalayarak bir demir ağ meydana getirsin.

— Değildir. Bu noktada ben de seninle beraberim. Fakat liderin böyle düşünmesine, böyle istemesine nasıl mâni olursun? Düşünme ve rüya görme hürriyeti insandan esirgenir mi?

— İnsanların sayın liderin istediği kalıba yatmayacak maddeler olduğunu sen de kabul edince mesele yok. Demek ki Nuri Demirağ partisinde istediği ıslahatı hiç bir zaman yapamayacak.

— Kim demiş onu? Düşüncelerinin eni boyu kendininkilere uymayacak âzayı birer birer partiden çıkaracak.

— Ve sonunda kendi yalnız kalacak.

— Evet, ben de bunu söyleyecektim. Yalnız kalacak ve parti de o zaman tamam mükemmelliğe erişmiş, pürüzsüz ve tertemiz bir parti olacak.

— Bir kişilik parti olur mu?

— Hem de gayet kuvvetli olur. Kapısına da şair Eşrefin meşhur mısraını astın mı hiç bir eksiği kalmaz:

"Her nevi âzayı şamil ben de bir cem'iyetim„

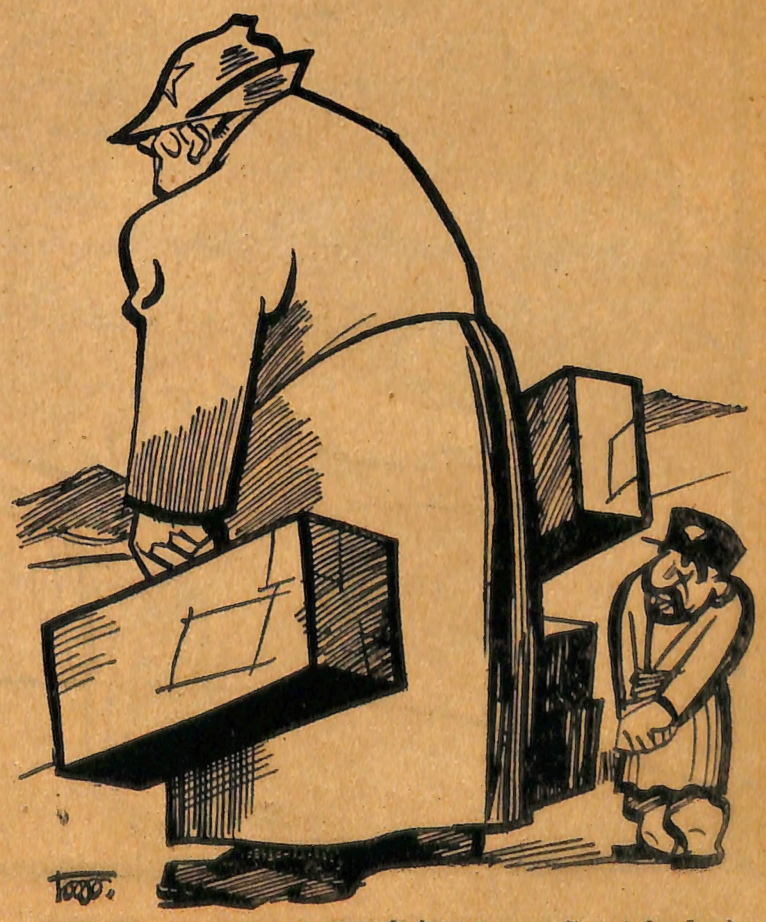

RUSYA İRANDAN ÇEKİLİYOR. (Gazetelerden)
— Hoşca kal dostum, misafirlik kısa sürdü, kusura bakma!

— Liderin insan denen mahlûku anlayışını pek garip buluyorum.

— Bugün mü? Sen onu partinin programını, plânını okuduğun zaman anlayacaktın. Lider Programının başında her şeyden evvel ahlâk istediğini söylüyor. Yer yüzünün tarihinde ahlâk istemediğini söyleyen bir parti çıkmış mıdır? Ahlâkı herkes sayın Nuri Demirağ kadar ister. Fakat asıl mesele onu istemekte değil. Her biri bir âlem olan milyonlarca, milyonlarca insanın ruhunu, kendi fikrine, duygusuna, bilgisine göre, bir hamur gibi elinde yoğurmak kudretine sahip olmaktadır. Yani aşağı yukarı bir Tanrı kudreti! Sayın lider başkalarının bu işi istemedikleri için yapmadıklarını sanıyor. Onun hep kendi gibi düşünecek insanlardan bir parti yapmak ve bu parti ile milyonlarca, milyonlarca insanı kendi gibi düşündürmek, hareket ettirmek hayali temiz ve masumane bir rüyadır. Müstakim demir raylar dökmek ve dizmek başkadır. Müstakim insanlar meydana getirmek yine başka. Eski ummî kâtip, sayın liderin kâfi derecede siyasî olgunluğa erişmemiş olduğunu söylüyor. Bu hüküm doğrudur. Fakat liderin aleyhine değildir. İnsan tekaütlük yaşına kadar gerçekten bir iş adamı ve teşebbüs adamı, ondan sonra politikacı olsun ve bir partinin ne demek olduğunu çekirdekten yetişme bir politikacı gibi anlasın! Bu kolay bir iş değildir.

Kalkınma Partisi bütün bir asrın ve bütün dünyanın tazyik ve tesiri altında bir muayyen istikamete doğru giden bir memlekete kendi iyi ve saf insan idealine göre rota değiştirtecek; hattâ bunun için iktidar mevkiine gelmeye bile teşebbüs etmeyecek! Bu olsa olsa ispirtolu içkiyi kaldırmak için kurulan Yeşilay gibi bir hayır cemiyetinin mevzuu olabilirdi ve keşke Nuri Demirağ bir siyasî parti yerine, elindeki vasıtalarla ayrıca bir de okulu olan bir "Hüsnü ahlâk,, cemiyeti kurmuş olaydı.

Karikatür

— Gecenin saat üçü oldu, hâlâ bizim kız eve dönmedi...

— Merak etme karıcığım. Ya sinema bileti almak için gişe önünde nöbet bekliyor, yahut da eve dönmek için Maçka tramvayı bekliyordur!..

TİCARETTE BU DA VAR!

Karaborsacılık yapmıyan iki tüccar konuşuyorlardı. Şimdi, siz öylesi de var mı, diyeceksiniz. Neden olmasın? Evet, konuşuyorlardı; biri:

— Ben geçen seneye nazaran on bin lira kazandım!

Dedi. Arkadaşının durumunu pek iyi bilen öbür tüccar:

—İyi!. dedi. Ben seni zararda sanıyordum.

Beriki güldü:

— Geçen sene 32 bin lira zarar etmiştim. Bu sene 22 bin lira zarar ettim!.

* * *

SAKIN HA!.

Jandarma karakoluna saçı, başı dağınık bir genç kız girdi:

— Şu karşıki çamın altında oturuyordum. Uzun boylu, sarışın, pembe yüzlü bir adam geldi. Beni yakaladı, kucakladı, öptü, sıktı! dedi.

— Kaç yaşlarında var?

— Yirmi beş yaşlarında!

— Peki! Sen hiç merak etme. Biz şimdi onu yakalar, deliğe tıkarız!.

Kız telâşla jandarma çavuşunun elini tuttu:

BIRAKIR MI YA!

Meyhaneden zorla çktı. Sallanarak bir kaç adım attı. Gözleri her şeyi dörder, beşer görüyordu. Hava yağmurlu idi. Ne kadar da çok yağmıştı!. Önünde koskoca bir göl vardı!

— Bir sandal olsa!

Diye söylendi. Etrafına bakındı. Sandal yok!.

— Sandalcı, sandalcı!.

Diye seslendi. Gelen olmadı. Meyhaneden kendisile beraber çıkanlara baktı. Onlar gölün içinden geçip gidiyorlardı. Ona da cesaret geldi. Göle girdi. Bin bir zorlukla yürümeğe başladı. Habire sendeliyor, düşecek gibi oluyordu.

Nihayet kaldırıma çıktı. Duvara tutuna tutuna yürümeğe başladı. Öyle yapmasa caddeyi kapatıyor, geçecek adamlara, otomobillere yol kalmıyordu. Ne de dar sokaktı bu!

Nihayet duvar bitti. Karşı tarafa geçti. önüne bir elektrik direği çıktı. Hemen ona sarılıp durdu. Bu sırada yanına bir polis geldi:

— Haydi bakalım! dedi. Birak elektrik direğini de evine yollan!

Akıl Hocası

Ankarada T. H. :

"Neden size sorulan suallerin çoğunu aşk ve muhabbet mevzuu teşkil ediyor? Dünyada dert olacak başka bir iş kalmadı mı?,,

CEVAP :

Yeyip içmek para ile; giyinip kuşanmak pahalı; gezip eğlenmek de yıkım mı yıkım... Bakıyorlar ki eğlencenin en ucuzu aşk ve muhabbettir; onlar da bu mevzudan ayrılmıyorlar!

★

İstanbulda H. Ş. :

"Şehrimizde evlenmeden ziyade boşanma vakaları varmış.. Acaba bu içtimaî felâketin sırrını iktisadî sebeplerde mi aramalıyız?,,

CEVAP :

Yalnız iktisadî sebepler olsa dert birdir diye devasını bulmak kolaylaşır... Yazın vapurlardan plâjlara, kışın da tramvaylardan sinemalara kadar her şey bu felâketlerde müessir oluyor!

★

Şişlide B. S. :

"Ben sarışınım, kocam esmer... Bu tezat ilkönce hoşuma gidiyordu; şimdi canımı sıkıyor... Bu can sıkıntısını ne gibi bir tenevvü ile giderebilirim?,,

CEVVAP :

Bunun için koca değiştirmeğe hacet yok; beş on lira masrafla renginizi değiştirirsiniz... Olur, biter!.

★

Kadıköyünde M. N. :

"Akıl Hocası, Akıl Hocası... Kimdir bu fakirin kocası?,,

CEVAP :

Karısının kocasını başkalarından sorduğuna bakılırsa, talihsizin biri olacak!

★

Sarıyerde Z. A. :

"Hocam! Adalarda kırlar çiçeklendiği halde bizim semtte henüz tomurcuklardan eser yok... Sebebini söyler misiniz?,,

CEVAP :

Bu, bir mevsim değil, iklim meselesidir: Nasıl ilkbaharda Adalar çiçeklendi ise yazın da Boğaziçi bir cennet bahçesine döner... Netekim karakışta, Beyoğlu ile İstanbul semti, hususile cumartesi ve pazar günleri, baştan başa bir çiçek tarlasını andırır!

★

Beyazıtta K. T. :

"Taksiler çoğaldı, fakat kazalar çoğalmadı... Şaşılacak şey, değil mi?,,

CEVAP :

Kazaların çoğalmadığını kim söylüyor? Taksiye binen her müşteri bir kazazededir!

★

Konyada M. C. :

Türbeler neden ziyaret edilmiyor? O mübarek cenazelerin hâlâ canlı olduklarına inananlar kalmadı mı?,,

CEVAP :

Kalmadı ya... Harbin başından beri bütün dünya canlı cenazeye döndü!.

Akıl Hocası

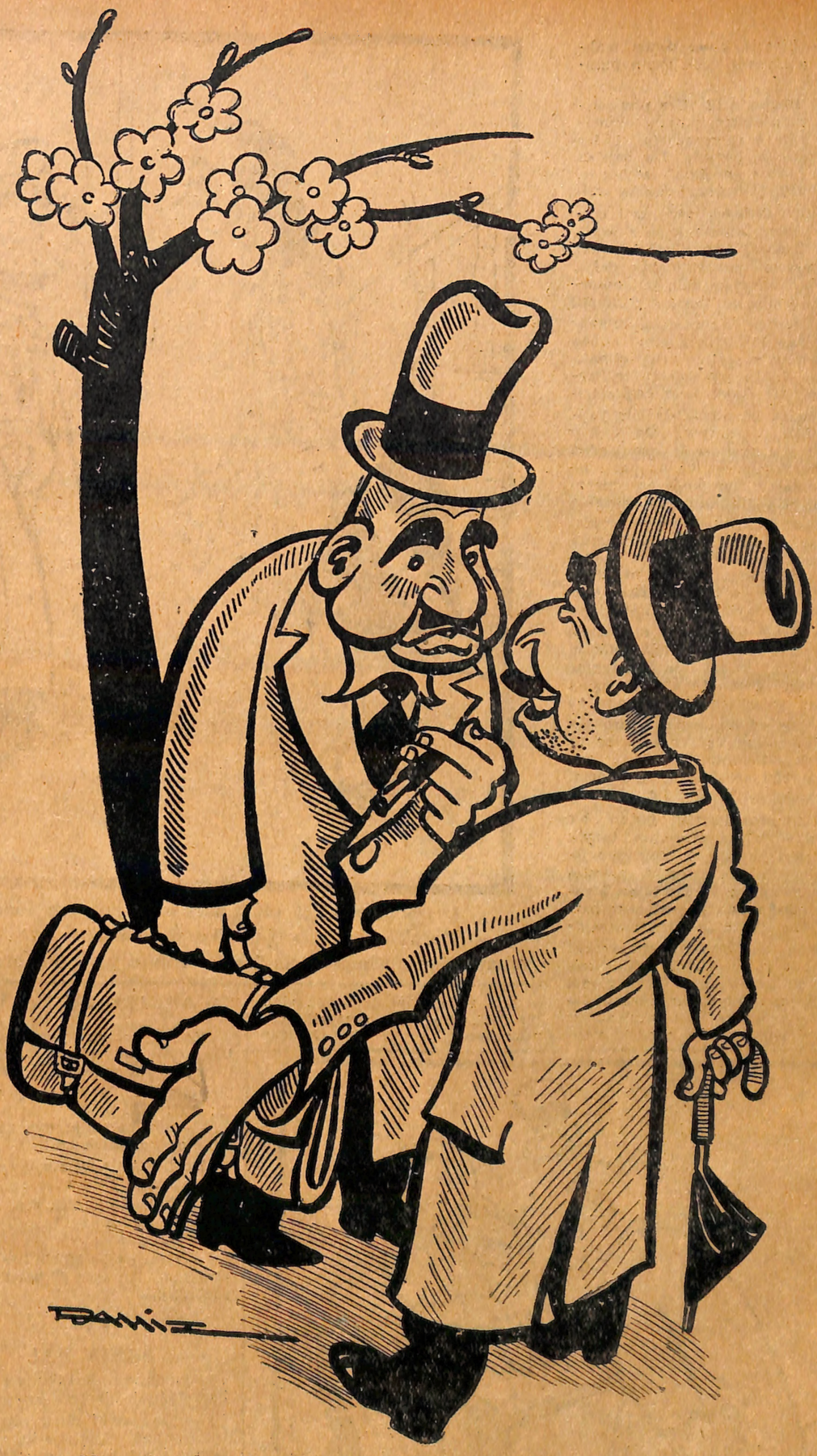

— Memurlara kumaş ay başında dağılacakmış, doğru mu?
— Belli olmaz, belki de (1 : Nisandır) !.

SON ARZU!

Mahkûmu siyaset meydanına götüreceklerdi. Sordular:

— Son arzun nedir?

Mahkûm gayet nazik bir sesle cevap verdi:

— Rica ederim, arka yollardan gidelim!

— Neden?

— Terziye, bakkala borcum var, karşılaşmaktan korkuyorum!.

NE GÖSTERSİN?

Operet oynanıyordu. Perde arasında rejisör, tamamen denecek kadar çıplak bir figüran kıza:

—Küçük! dedi. Biraz daha hüsnüniyetini göstermelisin!.

"Hüsnüniyet,, in manasını bilmiyecek kadar cahil olan kızcağız, hayretle rejisöre baktı:

— Elimden geleni yapıyorum. Başka gösterecek ne kaldı?

BASIN BALOSUNDA :

Bayan — Gazetecilerden korkulur. Herkesin kirli çamaşırlarını meydana çıkarırlar...

Gazeteci — Sizin çamaşırınız yok ki, neden korkuyorsunuz?!.

— Terziniz geldi, "Burccunu vermezse evden dışarı adımımı atmam!„ diyor.

— Pekâlâ, küçük odayı hazırlayın orada yatar kalkar!

YEDEK HİKÂYE

Yazan: ÇALAPALA

Bir muharrir için en öldürücü dert, vaktinde yazı yetiştirmektir. Her yazının muayyen bir günde, belli bir saatte yazı işleri müdürüne teslim edilmiş olması şarttır. Bu şartı yerine getirebilmek için de canınız istesin, istemesin oturup bir şeyler yazmağa mecbursunuz!. Yazmak bir şey değil, insanın canı istese de yazacak şey bulamadığı zamanlar olur. Kendinizi zorlarsınız, zorlarsınız, aklınıza bir şeyler gelmez... Eskilerin "ilham perisi„ dedikleri nazenin, sanki başka muharrirlerle korteye çıkmıştır.

O zaman eski koleksiyonlara, yabancı dilden gazete ve mecmualara el atılır, günlük gazeteler karıştırılır, el altında ne varsa onlar eşelenir. O zamanlar, ilhamsız muharririn, tavukları başına toplamağa çalışan çölpük horozundan farkı yoktur. Gelsin sigara, gelsin kahve!. İlham perisine ikram ikram üstüne... Ama kâfir kız gelmez de gelmez!. Hani insan onu tavlamağa çalışacağına Beyoğluna çıkıp bir aşağı, bir yukarı dolaşsa sekiz tane piliç yakalar.

Şimdi siz, galiba bugün senin de yazacak lâfın yok; kalktın, hikâyecilerin hikâyesini anlatıyorsun, diyeceksiniz.

Hâşâ!.. Çok şükür böyle bir sıkıntıda değilim. Ben kendime ait bir hikâyeyi değil, bizim üstadın başından geçeni anlatacağım.

Dedim ya, ilham perisinin yavuklusunu atlattığı günler de olur. Yahut muharririn beklenmedik bir işi çıkar. Hastalık, sağlık herkes gibi muharririn de başında!. Bazan bir dost gelir, düşmanlık eder. Yani oturur, oturur, yazı zamanınızı yer, gider. Yahut kırk yılda bir gezmeğe gideceğiniz tutar;; bir içinizin çektiği ile felekten bir gün çalacağınız olur. Böyle günlerde gazetenin işini aksatmamak için, bazı muharrirler "yedek yazılar„ yazarlar.

Bizim üstat da ister, ama işi başından aşkın olduğu için bir türlü yedek yazı hazırlamağa vakit bulamazdı. Bir gün, bu yedek yazı olmaması yüzünden o kadar bunaldı, o kadar canı sıkıldı ki, bir gece uykusunu feda edip oturdu, bir yedek hikâye yazmağa karar verdi.

Ufak bir mevzuu vardı. Hikâye değil, fıkra da olabilirdi ama kendi kendine:

— Adam sen de! dedi. Şimdi bir çok muharrirler fıkraları şişirip şişirip hikâye yapıyorlar. Bu da öyle oluversin!. Nasıl olsa yedek!. Sıkışmazsam gazeteye verecek değilim!.

Oturdu, yazdı: Zengin bir adam, bir operet artisti ile evleniyor. Bir zaman sonra karısile beraber, bir ressamın atölyesine gidiyorlar. Ressam, kadının eski ahbaplarından biridir. Adamcağız atölyeye girince ne görse beğenirsiniz? Karısının koskocaman bir çıplak tablosu!.

Herifin rengi atıyor. Yarın, öbürgün bu tablo sergide teşhir edilecek, dünyaya rezil, kepaze olacak!. Karısına:

— Sen geldin, bu adama çıplak modellik ettin ha?!..

Diye çıkışıyor. Fakat kadın gayet masum bir tavırla yemin ediyor:

— Vallahi onun karşısında model durmadım kocacığım!. Ezberden yapmış olacak!..

* * *

İşte böyle bir hikâye yazdı. Masasının gözüne yerleştirdi. Oh!. Yedek bir hikâyesi olmak ne saadet!..

Ertesi gün kendisinde derin bir neşe hissediyor, sebebini düşündükçe kendi kendine gülümsüyordu:

— Evde bir yedek hikâyem var!!.

Fakat bir yandan da yazmış olduğu hikâyenin mevzuunu aklında enine boyuna düşünüp duruyordu. Bu basit hikâyenin arkasında ne kuvvetli karakterler, ne çeşitli duygular, ne meraklı hâdiseler saklıydı. İnsan o zengin koca tipini güzelce işlerse ortaya bir roman kahramanı çıkardı:

Ellisini aşmış, sarkık göbekli, bir yeni zengin... Çocukluğu bin bir yokluk içinde geçmiş bir adam... Yalnız hayat acılarile olgunlaşmış, zorla para sahibi olabilmiş, dış görünüşile gülünç, fakat iç görünüşile acınacak bir tip. Onun da içinde bütün insanlarda olan duygular, iştahlar dolu... Kendisi yaşlı, karısı henüz yirmi dördünde ise onun talihsizliğinden!.. O da gençliğinde zengin olsaydı o yaşta evlenirdi. Zenginlemekte geç kaldı. Ellisinden sonra evlenmeğe imkân buldu diye dünyadan bir gül koklamadan mı gidecekti?

GÜNÜN SORUSU...

Hem o, karısına, yirmi beş, otuz yaşındaki züğürtlerin sağlayamayacağı varlığı sağlıyor, onu kürkler, otomobiller, yatlar içinde dolaştırıyordu. Vücudunda olmasa da kalbinde, onlardan daha coşkun, daha derin bir aşk vardı.

Evet bu ihtiyar zengin kocanın aşkı, düşünceleri, duyguları güzelce tahlil edilse mükemmel bir roman çıkardı. Hele karısı!.. O da fena bir roman kahramanı mı idi?

Gençti, güzeldi. Düşmüş bir ailenin kızıydı. Sanat meraklısı idi. Dokuz yaşındanberi peşinde erkekler koşardı. Başından neler geçmişti. İsteyerek, istemeyerek neler neler yaşamıştı. Nihayet yirmi dört yaşında, bir genç kız çağında, ruhu ihtiyarlamış, sonunu düşünüp bu yaşlı adamın kollarına sığınmıştı. Bu kollar severken titrek, fakat korurken kuvvetli idi. Yoksa, o da gönlünce bir evlenme yapmağa kalksa elbette o genç ressama varırdı.

Ressam, işte romanın üçüncü kahramanı!.

Meşhur bir siyaset adamının oğlu... Babasının yıldızı parladığı günlerde, devir hep böyle gidecek sanmış, doğru dürüst bir iş tutacağına ressamlığa heves etmişti. İki dil bilir, fakat bunlardan yalnız Lebon'da yahut Markiz'de oturduğu zamanlar, ihtiyar bayanlarla Avrupalı gibi konuşmak için istifade ederdi. Monde adamı idi; fakat dünyanın kendisine meteelik verdiği yoktu. İçinde bir büyük sanatçı saklıydı. Bu kör insanlar görmeği bilseler, onu başlarının üstünde taşıyacaklardı.

* * *

Üstat, dayanamadı; yedek hikâyenin karakterlerini işlemeğe başladı. Mevzuu biraz değiştirdi. Zengin adama tabloyu satın aldırdı. Götürdüler, tabloyu yatak odalarına astılar. Böylece romanın üç kahramanı da memnun oldu. Ressam epeyce para aldı, kadın sevgilisinin eserini yattığı yerden seyrettikçe onu her zaman görür gibi oldu. Koca, tablonun herkes tarafından görülüp dedi kodu mevzuu olmasından kurtuldu.

Günler geçiyor, romanın kahramanları yaşamakta devam ediyor, üstadın müsveddeleri de çoğaldıkça çoğalıyordu.

Bu arada ressam zengin bir madamla evlendi. Onun sayesinde bir sergi açabildi. Madam, dostları vasıtasile epeyce tablo satın aldı.

Zengin adam daha hızla ihtiyarlamakta devam etti. İhtiyarladıkça kıskançlığı arttı. Gittikçe çekilmez bir adam oldu.

Nilüfer ise otuzuna bastı. Olgun bir muz gibi insanı büyüleyip kendine çeken, herkesin iştahını kabartan nefis bir kadın oldu. Artık kocası Ahmet Akçam'ın titizliklerine eskisi gibi boyun bükmüyor, bildiğini okuyordu. Ahmet Akçamdan koparduğu paraları bankaya kendi hesabına koymuştu. Kendi üstüne iki apartıman yaptırmıştı. O da yaşamak istiyordu. Madam Torbaltay'la evlenen Vedadı şimdi hatırlamıyordu bile! Ondan sonra ne kıymetli ressamlar tanımıştı! Zaten şimdi eskisi kadar sanat meraklı da kalmamıştı. "Yüksek,, poker ve briç meraklıları arasına girmişti "Güzel içen,, centlmenlerden, "beyaz,, ve "gizli,, sarhoşluklardan hoşlanmıyordu.

— Devamı 11 inci sayfada —

İSTANBUL GÜZELLEŞİYOR..

Polis — Hey, ne yapıyorsunuz? Burası Atatürk bulvarı, buraya cenaze gömülür mü?
Cemaat — Biz ne bilelim, servileri görünce mezarlık zannettik!.

DARMADAĞIN

Yedi yıldır bitmeyen savaşın tecellisi:
Faziletin sarsılıp gitti en temellisi.

Bu gidişle muhakkak benzeyecek cihanın
Bin dokuz yüz kırkına bin dokuz yüz ellisi!

Bir tenasüp kurulsa, düşüyor yer yüzünde
İki bin zavallıya iki kelli fellisi.

Uzaktan ışık görmüş pervaneler misali
Koşuyor bir altına bir kaç sırma tellisi!

İnsanları ayırmak güçleşti, birleşince
Soylusu soysuzile belirlisi bellisi.

Siyasî bir havaya kalboldu son zamanda
O bitip tükenmeyen Arabın yalellisi!

Siyasî nutukları dinledikçe şaşarım:
Bunlar akıllı ise kimdir terelellisi?

Çok şükür, Çamdeviren, dolu kadeh elinde;
Demek ki elindedir dertlerin tesellisi.

Çamdeviren

Acaip bir aile...

KOMİK ROMAN

Yazan: Ta. Ka.

— 18 —

Neredeyse kumaşlar, camlar, tahtalar ve bizzat kendisi toz olacak. Burası mezar mı?.. Hay Maksut Allah belânı versin... Burası neresi yahu?

Konsolun üstündeki toza parmağile derince bir çizgi çekti.

Hah! Çok şükür! İşte tozsuz bir şey. Bir fırça ve bir tarak... Bunları oğlan her sabah kullanıyor da ondan... Saçını tarıyor.

Pek âlâ! Nerede yatar bu hergele?..

Bu evde yatak nasıldır. Bildiğimiz gibi mi?

"Ben şimdi nereye oturacağım?,,

Bir iskemle aldı. Mendilile uğalayarak temizledi. Dışarıya yakın olduğu için garabetine aldırmayarak sedirin üzerine koydu. çıkıp oturdu. Ancak bir sigara yakmıştı ki kapının zili çalındı.

Sabahtanberi taş çekmiş gibi yorgun olduğundan aldırmadı. Lâkin zil, yorgunluğile alay etmeğe başladı. Bir kısa kısa duruyor bir uzun uzun feryat ediyordu. Sinirlendi. Daha doğrusu âsap bozukluğu son haddini buldu.

— Açın artık şunu! Susturun! diye sağ yumruğunu bir müddet sol avucuna vurdu. Nihayet dayanamadı. Küfrederek ve koşa koşa aşağı indi. Merdivenin yarısında pencereden bakmayı hatırlayarak bir an durakladı.

Sonra, gelenin Maksut olduğundan şüphesi bulunmadığı için, yanında Allah olsa öfkesini çıkarmak ihtiyacile yoluna devam etti. Kapıyı hışımla açtı.

Küçük, sevimli bir oğlan:

— Maksut bey burda mı? diye sordu.

— Ne yapacaksın?

— Bir mektup getirdim.

— Ver bana...

Çocuk mektubu verdi ve gitti. Cemal, bunun kendisine ait olmadığını, açmanın uygunsuz düşeceğini bir an bile düşünmeden zarfı yırttı. Yazıyı sokak fenerinin uzak ışığında okumağa çalıştı. Kabil olmayınca kapıyı vurup yukarı çıktı. Sofada, çıplak ampulün altında ve hayvan pisliklerini örten gazetelerin arasında durup baktı.

Kısa yazılmıştı, ama bu evin küçük beyi olan Maksudun eğer zırnık kadar şerefi, haysiyeti, insanlığı, namusu varsa yüreğine indirebilirdi.

— Hey Allahım! Sen büyüksün, kadirsin... Şerikin ve nazirin yoktur. Ne yaparsan iyi yaparsın. Sana inanmayan kâfirdir. diye, ev sahibi Ayşe hanımdan sık sık duyduğu mânasız lâfları keyifle tekrarlamağa başladı.

Cüce koca karının gürültüyü sevmediğini, çıkıp kendisini korkutacağını düşünmüyor, güleerek parmaklarını şıkırdatıyordu.

Mektup - daha doğrusu tezkere - Keramet beydendi.

Bu akşam oturmağa geleceklerini haber veriyordu.

Cemal etrafına baktı. Bu evdeki akıl almaz kepazeliği artık seviyordu. Gazete kâğıtları da, köpek havlamaları, kedi miyavlamaları da, cüce koca karı... Mükemmel şeylerdi.

— Şimdi hatırladım. Maksudun sahici teyzesi budur. Tevekkeli görücü götüremedi. Görücü ne demek. Bu evi olduğu gibi bana versinler. Elli kuruşa biletle adam gezdiririm. Herkes pislik görmeğe koşar!

Bunları âdeta yüksek sesle söylemişti.

Mektubu öptü.

Maksut gelir gelmez bunu eline verecek. Okumasını ve okuduktan sonra yüreğine ineceğinden yere yıkılmasını lezzetle seyredecek, sonra savuşacaktı.

Hain bir gülüşle:

— Yoksa, bu gece bana çektirdiği azabı, ödeşmemize imkân yoktur. Dedi.

* * *

İstanbulun bu en sakin, en rahat sokağına Maksuttan evvel ısılığı girdi. Herif felâketten habersiz tango çalıyordu. Bu hal Cemalin öfkesini büsbütün azdırdı.

— Sen görürsün... Sen şimdi görürsün paşazade! diye homurdandı.

Zilin sesini, yumruk bekler gibi gözünü hafifçe yumarak bekledi.

Ihtiyar, paslı zil, elli senedir şaşırmadan yaptığı vazifeyi gene ifa etti.

Cemal kafasını pencereden uzattı:

— Kim o? diye seslendi.

— Biz geldik, haydi aç!

— Siz misiniz? Geliyorum kardeşim!

Merdivenleri bu sefer âheste âheste indi.. Kapıyı açtı. Oğlan, paketi Şaziye hanıma vermedi. Niyeti doğruca onların tarafına çıkmak galiba!

Cemal, nezaketini kat kat arttırdı:

— Paketi hanımefendiye verin, size bir kelime söyliyeceğim... Yukarı çıkalım. Sonra geliriz. Hanımefendi bize bir dakika musaade ederler.

— Hay, hay!.

Mesut, bu eve Cemalin ilk defa geldiğinin bile farkında değildi. Kahveciye bıraktığı davetiyeye adres yazmması da bundandı. Hiç bir şeyden şüphelenmeyerek, hâlâ yolda yarı bıraktığı tango ıslığile merdivenleri çıktı.

Sofada, elektriğin tam altında karşı karşıya durdular.

Cemal, sesini mümkün olduğu kadar yumuşattı:

— Demin kapı çalındı azizim.

Maksut umurlamadı. (Buna, "bu kadar ehemmiyetsiz bir şeye cevap bile vermedi,, denebilir.)

— Kapı çalındı, diyorum.

— Açsaydın.

— Açtım.

— Kimmiş?

— Bil bakalım.

— İhsandır. Saklandı mı?

— Hayır. İhsan değil. Sana bir mektup getirdiler. Haberin olsun, misafirlerimiz var.

— Hani mektup?

— Buyur.

Maksut, tezkereyi bir solukta okudu. Cemal dikkatle bakıyor, her hareketini zihnine nakşetmek istiyordu.

"Paşazade,, nin yüzü, geniş, rahat ve mesut bir gülüşle açıldı:

— Kibar adam şu Keramet bey! dedi.

— Efendim?

— Keramet bey... Saygılı adam. İadei ziyareti düşünmüş...

— Demek, sen ölmüyor musun?

— Anlamadım!..

— Sen daha ölmedin mi rezil? Aman yarabbi! Allah belânı versin... İadei ziyaret imiş... Ölmedi dostlar! Yüreğine inip gebermedi. Şimdi ben ne haltedeceğim? Ben bu işten namusumu nasıl temizlerim? "Damadınız sizlere ömür, sektei kalpten cavladı,,, demedikçe, cumbur cemaat hepsinin... Esmer - güzel - taze, Keramet bey, Berceste, yumruk kadar, sinirli, mürüvvet meraklısı valde hanım, beyin Çerkez karısı. Daha bilmem kaç tane komşunun buraya çıkmasına ben nasıl mâni olacağım? Ben değil buna meşhur kılıcile Dartanyan bile mâni olamaz...

— Yahu, sen ne söylüyorsun?

— Hâlâ soruyor... Sen bana baksana...

— Buyur...

— Burası sofa mı?.

— Evet sofa...

— Bunlar gazete kâğıtları?

— Evet...

— Ya burası? - çekerek odaya soktu: - Burası da oda?

— Alay etme... Ne oluyorsun?

— Hiç bir şeyin farkında değil... Çabuk bana bir süpürge bul.

— Ne yapacaksın gece vakti?

— Namusumu temizliyeceğim.

— Vazgeç... Gece vakti iyi değildir.

— Süpürge diyorum. Vallaha yumruğu...

— Peki, peki...

Koşup, hemen de hiç kullanılmamış bir süpürge getirdi.

— Bir de büyücek havlu. Bak, bir sözümü iki etmeyeceksin...

— Lâkin birader...

— Havlu diyorum...

Cemal, havluyu başına sardı. Mendilile, Sinebar filmindeki haydutlar gibi yüzünü maskeledi. Odayı süpürmeğe girişti.

İstanbulun şu kadar bin evinde, her sabah yapılan bu basit ve tabii iş, burada hakiki bir fedakârlıktı.

Tozlar bulut gibi değil, tahta perde gibi kalktılar.

Meşhur uşak fıkrasında olduğu gibi Cemal içinden hesaplıyordu: "Oğlan koşarak gitmiştir. Allah vere de sinemaların resimlerine bakarak biraz gecikse... Kadınlar zor hazırlanırlar. Eğer hazırlık tamamsa şimdi bozacının önüne çıktılar. Şehzade camiini dolaştılar... Şehzadebaşı... Geliyorlar...,,

Düşündükçe coşuyor, coştukça dev gibi çırpınıyordu. Aynanın, kanapenin, koltukların ve iskemlelerin tozları alınmıştı.

Maksut, ikide bir:

— Yahu! Yavaş... Kendini helâk edeceksin birader. Dur da beni dinle!

Diyordu ama Cemalin kulak asacak sırası değildi.

Sofadaki rezilliğe girişecekleri sırada kapı çalınmaz mı?

Cemal, can ve yürekten:

— Mahvolduk! diye inledi.

Maksut, hiç istifini bozmadan merdivenleri indi.

Cemal, bir müddet hiç bir şey tasarlayamamıştı. Süpürge elinde, havlu kafasında, yüzü mendille sarılı öylece durdu. Merdivende ayak sesleri fazlalaşınca, insiyakî bir hareketle saklanacak yer aradı. Az kalsın köpeklerin tavanı açık odasına girecekti ki İhsanın sesini tanıdı.

Çocuk felâketten bihaber güleerek bir şeyler söylüyordu.

Cemali o halile görünce şaşırdı:

— Burada ne oluyor? diye sordu.

Meseleyi duyunca, kurnaz olmağa çalışarak mahsustan ensesini kaşıdı:

— İyi düşünmüşsün azizim! - evi eskiden bildiği için tabii alay ediyordu: - Bir süpürge çalmak faydalıdır. Size yardım etmeği gönül arzulardı. Lâkin ben duramayacağım. Hemşire hastalandı üstünüze şifalar...

Cemal sözün nereye varacağını kestirdiğinden merdiven başını çoktan tutmuştu. Süpürgeyi balta gibi kaldırdı:

— Çıkar ceketi! Soyun... Vallaha vururum... Siz beni ne zannediyorsunuz?.. Ben, İstanbulu bırakıp, sizin yüzünüzden, diyar diyar gurbet gezemem.

İhsan da soyundu.

Sofayı temizlediler.

Odaya döndükleri zaman Cemal beyninden vurulmuşa döndü. Süpürürken hiç farketmemişti. Meğer burasını toz dolduruyormuş. Onları kapı dışarı edince, içeride müthiş bir sefaletten başka bir şey kalmamış. Hem de nasıl bir sefalet? Aynanın, resmin, çerçevesindeki yaldızların, sırıtkan altın dişler gibi, alayla gülüştükleri bir sefalet.

— Arkası var —

Cep DOKTORU

Alfabe sırasile bütün hastalıkların ansiklopedisidir. Bütün hastalıkların tarifi ve tedavi çarelerini bu eserde bulacaksınız.

Fiyatı 200 Kuruştur

KİM GENÇ GÖRÜNMEK İSTİYOR

Hayret verici bir keşif BURUŞUKLUKLARA SON VERİYOR

50 YAŞLARINDAKİ KADINLAR 35 İNDE GÖRÜNEBİLİRLER

Cild hüceyrelerinden istihraç ve tıpkı sıhhatli bir genç kız cildinin hayati unsurlarına müşabih olan yeni ve kıymetli bir hülâsa... Bütün dünyada tanınmış Viyana üniversitesi profesörü bir cild mütehassısı tarafından keşf ve büyük bir itina ile seçilmiş genç hayvanlardan istihraç ve «BİOCEL» tabir edilen bu hülâsa şimdi cild gıdası olan penbe renkteki Tokalon Kreminde mevcuttur. Her akşam yatmazdan evvel bu kremi kullanınız. Siz uyurken cildiniz bu kıymetli cevheri massederek beslenir. Her sabah uyandığınızda cildinizin daha açık, daha taze, DAHA GENÇ, daha yumuşak olduğunu göreceksiniz. Gündüzleri için de (beyaz renkteki yağsız) Tokalon Kremini kullanınız. Bu basit ve kolay tarz tedavi sayesinde her kadın 10 yaş gençleşebilir ve bütün genç kızların gıpta nazarile bakacağı şayanı hayret bir cild ve bir ten temin edebilir. Tokalon Kremlerinin memnuniyet verici semereleri garantilidir. Aksi takdirde paranız iade olunur.

BU TECRÜBEYİ Yapınız

TÜRK MEŞHURLARI ANSİKLOPEDİSİ

Edebiyatta, Sanatta, İlimde, Harpte, Politikada ve her sahada şöhret kazanmış olan TÜRKLERİN HAYATLARI ESERLERİ

YAZAN: İBRAHİM ALÂETTİN GÖVSA

Bu emsalsiz eser 13 fasikülde tamamlanıyor. Şimdiye kadar 11 fasikülü çıktı. Eksik fasikülleriniz varsa idarehanemizden yahut bulunduğunuz şehrin bâyilinden tamamlayınız ve sureti mahsusada imal ettirdiğimiz cilt kapakları ile ciltletiniz.

TÜRK MEŞHURLARI

Her münevverin, her öğretmenin ve her öğrencinin behemehal edinmesi lâzım olan emsalsiz bir eserdir.

YEDİGÜN NEŞRİYATI

HİKAYE

— 9 uncu sayfadan devam —

Bir gün bir salonda nasılsa resimden konuşuluyordu. Kocası da beraberdi. Oradaki centilmenlerden biri:

— Vedat isminde bir ressam var!. dedi. Cidden kıymetli bir sanatkâr. Bayan Nilüferin bir "nü,, sünü yapmış, harika!.

Etraftan gülüşmeler, fıklamalar oldu. Ahmet Akçam, karısını bir kenara çekti, yüzü mosmor kesilmiş bir halde:

— Söyle bakayım!. dedi. Bu herif senin çıplak resmini nereden biliyor?. O Vedat olacak alçak bir resmini daha mı yaptı yoksa?!.

Kadın, sigarasından derin bir nefes alıp ihtiyarın yüzüne üfledi, Venüsün omuzlarından daha tanrısal omuzlarını silkerek:

— Yok canım!. diye cevap verdi. Yatak odasında gördü!.

* * *

Roman, yirmi forma kadar olmuş, fakat bir türlü son şeklini alıp baskıya verilememişti. Bir gün üstat yine gazeteye yazı yazıyordu. Hikâyesini bitirdi. On tane de fıkra yazacaktı. Kör olası ilham perisi o gün yine üstada ihanet ediyordu. Düşündü, düşündü, yazacak şey bulamadı. Derken aklına birdenbire romanlaşan hikâye geldi.

— Yahu, dedi, bu mevzuu bu kadar şişirmek ayıp!. Bu roman değil, hikâye bile olamaz... Bas bayağı ufacık bir fıkra!.

Ve, kalemi ele aldı, yazıverdi:

"Zenginin biri bir artist kadın ile evlenmiş. Kadının hafifmeşrepliği bilindiği için epeyce dedikodu olmuş. Bir zaman sonra kadının bir çıplak resmi bir sergide teşhir edilmiş. Dedikodular, tekrar başlamış. Bunu kocası da haber alıp karısını sıkıştırınca kadın :

"— Emin ol kocacığım, onun karşısında model durmadım! demiş. Ezberden yapmış olacak!.,,

Çalapala

AYLIK ANSİKLOPEDİ

KÜTÜPHANENİZİN EN ZENGİN BİR ESERİ OLACAKTIR.

KARİKATÜR
İstanbul, Ankara caddesi Acımusluk sokağı No. 7. Telgraf: İstanbul KARİKATÜR. Telefon: 23031.

ABONE ŞARTLARI
Türkiyenin her tarafı için seneliği 750, altı aylığı 275 kuruştur
Ecnebi memleketler için seneliği 1200, altı aylığı 600 kuruştur.
İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

TURAL

KOMPRİMELERİ

Öksürüğe ve Bronşite karşı

TÜRK ÇOCUĞUNUN ALTIN KİTABI

Mustafa

ATATÜRKÜN ROMANI

Yazan: Rakım Çalapala

50 RESİM • NEFİS BASKI

Yeni Çıktı

HER KİTAPÇIDA 1 LİRA

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası
Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.

Karikatür

TOMBUL TEYZE BASIN BALOSUNA HAZIRLANIYOR..

T. T. Kocası — Karıcığım, çok yıldızın var amma kuyruklu yıldızın yok!..
Tombul Teyze — Seni koluma takınca o da olacak!...

T.T. POSTASI

Aksaray: Sinek Ahmet:

S — Senin moruk dayı ilen Akıl Hocası ayni herif mi, birbirlerine çok benziyorlarsa da seninkinin kelle kabak, berikinde üç tel saç var. Yoksa bunlar kardeş veya akraba mı? Birbirinden nasıl ayırıyorsun abla?

C — Bay Sinek, kocamla Akıl Hocası ayrı ayrı şahsiyetlerdir. Bizimkinin kafasının içi bir çokları gibi hamdolsun kabak değildir. Saçsız olmasının bir faydası da var: Tepesine sinek konmuyor!

Alaçam: İsmet Cirelek:

S — 18 yaşındayım, bıyık büyütmeğe çok hevesim var, fakat sakalım çıkmıyor. Onun için Sıska dayının bıyıklarından biraz kesip gönderirseniz memnun olurum!.

C — Kocamın bıyığından sakal yaparsanız çabuk ele verirsiniz. İyisi mi orada bir Abdurrahman Çelebi bulup ondan tedarik edin!.

Rize: Orhan Bilgin:

S — Teyzeciğim, (Yedigün) sütunlarında kadına meçhul deniliyor. Kadınların en büyüğü siz olduğunuza göre meçhulün çözülmesinde yapılacak işlemlerin kolaylanması için sizin üzerinizde yapılmasına taraftarım, ne dersiniz?

C — Kadınların en büyüğü ben olduğum gibi en malûmu da benim. Binaenaleyh siz meçhul kadını arayın!.